

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
5 Eylül 2019 Perşembe

Piyasalarda Bugün

Piyasalar, Hong Kong, Brexit ve ticaret görüşmeleri cephelerinden gelen haberlerle yükselişte. Son aylarda Hong Kong şehrinde yoğun protestoların yaşanmasına yol açan tasarının gündemden düşmesiyle bugün Asya piyasalarının tamamı %1'in üzerinde primlendi. Anlaşmaz Brexit ihtimalini devreden çıkarabilecek yasanın kabul edilmesi dün Avrupa piyasalarını destekledi. Küresel risk iştahı bugün de ticaret görüşmelerinin Ekim'de devam edeceğine ilişkin haber akışıyla canlı kalacak. Öte yandan yurtdışında TL'nin güçlenme eğilimini koruduğunu görüyoruz. Bu sabah itibarıyla dolar TL kuru 5,66 seviyesinde.

Çin ve ABD, ticaret müzakerelerinin 13'üncü toplantısının Ekim ayı başında Washington'da yapılması için anlaştı. Çin Ticaret Bakanlığında yapılan yazılı açıklamaya göre, Çin tarafının başmüzakerecisi, Çin Merkezi Maliye ve Ekonomi Liderlik Grubu Ofisi Direktörü ve Başbakan Yardımcısı Liu Hi, ABD Hazine Bakanı Steven Mnuchin ve Ticaret Temsilcisi Robert Lighthizer ile telefonda görüştü. Görüşmede iki taraf da "13'üncü Çin-ABD Ticaret ve Ekonomik Yüksek Düzeyli Müzakereleri"nin ABD'nin başkenti Washington'da yapılması için anlaşarak, daha önceki yakın iletişimi sürdüreceklerini bildirdi. Taraflar arasında son bir yılda 12 kez toplantı yapılmış ancak somut bir sonuç elde edilememiştir.

Siyasi tansiyondaki düşüş rahatlatma rallisini getirdi. Hong Kong lideri Carrie Lam geri adım attı. Hong Kong'da suçluların Çin'e iadesine ilişkin yasa tasarısı geri çekildi. Açıklamanın ardından hisse senedi piyasalarında 10 ayın en hızlı yükselişi yaşandı. Söz konusu yasa tasarısı nedeniyle Hong Kong'da 3 aydır protesto gösterileri devam ediyordu. Söz konusu yasanın geri çekilmesinin protestoları durdurup durdurmayacağı izlenecek.

İtalya'da yeni hükümet kuruldu. Hükümeti kurmakla görevlendirilen Giuseppe Conte, Cumhurbaşkanı Sergio Mattarella'ya popülist 5 Yıldız Hareketi ve merkez sol Demokratik Parti'den (PD) oluşan yeni koalisyon

Takvim

- 5-Eyl** ABD, ADP tarım dışı istihdam değişimi, Ağustos
- ABD, Fabrika siparişleri, Temmuz
- 6-Eyl** HMB, Hazine nakit gerçekleştirmeleri, Ağustos
- Almanya, Sanayi üretimi, Temmuz
- Euro Bölgesi, GSYH, 2Ç19
- ABD, Tarım dışı istihdam, Ağustos
- ABD, İşsizlik oranı, Ağustos
- ABD, Ortalama saatlik kazançlar, Ağustos
- 9-Eyl** HMB, Merkezi yönetim iç borç istatistikleri, Ağustos
- 11-Eyl** TÜİK, Dış ticaret endeksleri, Temmuz
- STB, Verimlilik istatistikleri, 2Ç19
- ABD, TÜFE, Ağustos

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	100,077	1.27%	-1.79%	9.65%
BİST-30	124,121	1.17%	-3.07%	8.55%
XUSIN	114,506	0.90%	-1.94%	9.18%
XBANK	142,169	1.55%	-2.10%	20.75%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	5.6660	-1.09%	3.81%	7.15%
Euro/TL	6.2510	-0.62%	1.78%	3.28%
Sepet Kur*	5.9589	-0.81%	2.43%	5.00%
Euro/Dolar	1.1033	0.56%	-2.02%	-3.80%
Dolar/JPY	106.38	0.43%	-0.52%	-2.90%
DXY	98.4510	0.02%	0.93%	2.38%
* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	15.81%	15.97%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	15.36%	15.49%
TR - Eurobond (17 Şubat 2045)	7.05%	7.14%
ABD - 10 yıllık tahvil	1.52%	1.47%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
30 Ekim 2019	5.375%	100.02	5.177%
22 Nisan 2020	5.125%	100.28	4.653%
18 Mayıs 2021	4.875%	97.72	6.304%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1552.35	0.37%	3.43%	21.02%
Reuters/Jefferies CRB*	178.08	2.08%	1.42%	3.31%
Brent (Dolar/varil)	60.70	0.08%	5.87%	11.78%
Doğalgaz (TL/stdm3)	2.45	-0.08%	2.16%	-16.90%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Piyasalarda Bugün

hükümetinin kabine listesini sundu. Yeni kabinede, bir önceki hükümette de başbakan olarak görev yapan bağımsız Hükümet, Perşembe düzenlenecek yemin töreninden sonra göreve başlayacak.

Ekim sonunda anlaşmasız Brexit ihtimalini devreden çıkarabilecek yasa kabul edildi. 327'ye karşılık 299 oyla kabul edilen yasa 19 Ekim'e kadar ya AB ile uzlaşılan bir anlaşmanın meclis tarafından onaylanmasını ya da meclisin anlaşmasız ayrılık konusunda karar almasını gerektiriyor. Her iki durumun da gerçekleşmemesi halinde Başbakan AB'den 31 Ocak 2020'ye kadar uzatma istemek durumunda kalacak. Ekim sonunda anlaşmasız Brexit'in gerçekleşmesinin önüne geçmeyi sağlayabilecek söz konusu yasa sonrasında Başbakan Boris Johnson 15 Ekim'de bir erken genel seçim talep etti. Ancak Johnson'ın teklifinin kabulü için gereken üçte iki çoğunluğa ulaşılamadı.

1 Kasım'da Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) başkanı olarak göreve başlayacak Christine Lagarde'ın dün yaptığı açıklamalar sonrasında doların euroya karşı değeri yitirdiği görüldü. Lagarde inatçı şekilde düşük kalan enflasyon karşısında atik davranmanın gerektiğini belirtti. Lagarde'ın açıklamalarında dikkat çeken bir diğer nokta ise AMB'nin piyasaları dinleyip anlaması gerektiği ancak piyasaların yönlendirmesine gerek duymadığı ifadesi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Temmuz ayına ilişkin "Türk Bankacılık Sektörünün Konsolide Olmayan Ana Göstergeleri" raporunu yayımladı. Rapora göre, Türk bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü temmuz sonu itibarıyla %7,8 artışla 4 trilyon 169 milyar 894 milyon lira oldu. Söz konusu dönemde, en büyük aktif kalemi olan krediler 2 trilyon 489 milyar 509 milyon lira, menkul değerler 589 milyar 928 milyon lira oldu. 2018 sonuna göre menkul değerler toplamı %23,5, sektörün aktif büyüklüğü %7,8, krediler toplamı da %4 arttı. Bu dönemde kredilerin takibe dönüşüm oranı %4,42 oldu. Temmuz 2019 döneminde sektörün dönem net karı 28 milyar 236 milyon lira, sermaye yeterliliği standart oranı da %18,19 seviyesinde gerçekleşti.

Reel efektif döviz kuru endeksi açıklandı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yayımlanan geçici verilere göre, 2003=100 bazlı reel efektif döviz kuru endeksi, TÜFE bazında Ağustos ayında bir önceki aya kıyasla 1,92 puan artarak 76,77'ye çıktı. Yİ-ÜFE bazında reel efektif döviz kuru endeksi, Ağustos ayında bir önceki aya göre 1,04 puan artarak 81,77'den 82,81'e yükseldi. Türk lirasının değeri, Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE bazında 10,98 puan, Yİ-ÜFE bazında 12,06 puan arttı.

DenizBank, 250 milyon TL olarak ihraç etmeyi planladığı Türk lirası Gecelik Referans Faiz Oranı'na (TLREF) dayalı finansman bonusu için iki katı oranında, 500 milyon TL tutarında talep topladı. Bankadan yapılan açıklamaya göre, söz konusu tutar ve toplanan talep, ihraç edilen TLREF'e dayalı borçlanma araçları içinde özel bankalar arasında bugüne kadar ulaşılan en yüksek hacimli satış oldu. 6 ay vadeli ve 3 ayda bir değişken kupon ödemeli olarak ihraç edilen finansman bonusunun yıllık basit ek getirisi referans getirinin 45 baz puan üzerinde gerçekleşti.

VakıfBank, bireysel ihtiyaç kredisi faizlerinde bir kez daha indirim giderek, faiz oranını maaş müşterileri için %1,45'e, diğer müşterileri için %1,55'e düşürdü. Bankadan yapılan açıklamaya göre, bugünden itibaren geçerli olacak kampanya kapsamında kredi tahsis ücreti %0,5 olurken, bu ücret üzerinden %5 de Banka Sigorta ve Muamele Vergisi (BSMV) alınacak.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Türk Hava Yolları (THYAO) – 2019 yılı sonu için revize hedef ve beklentilerini açıkladı.

Trafik Gelişimi

- İç hatlarda 31 milyon, dış hatlarda 45 milyon olmak üzere toplam 75 milyon yolcu (önceki: iç hat 33 milyon, dış hat 47 milyon, toplam 80 milyon)
- %7 artış ile 1,5 milyon ton kargo (önceki: 1,45 milyon ton)
- Yolcu doluluk oranı %81-%82 (önceki: %81-%82)

Finansal Gelişim

- Toplam akaryakıt tüketiminde %6 artış (önceki: %8-%9)
- Hedge dahil ortalama jet yakıt maliyeti ton başına 690 dolar (önceki: 715 dolar)
- Yaklaşık 13,4 milyar dolar konsolide satış geliri (önceki: 14,1 milyar dolar)
- Yakıt hariç birim giderlerde %7-%9 artış (önceki: %3-%5)
- Konsolide EBITDAR marjı %22-%23 (önceki: %22-%24)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Resmi Gazete'de yayımlanan Yeni Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) ile tıbbi cihaz ve malzeme fiyatlarının yeniden belirlendiğini belirtti. Selçuk, bin 663 tıbbi cihaz ve malzeme fiyatında, 731 milyon lira iyileştirme sağlandığını açıkladı. Evde kullanılan 62 tıbbi malzemeye 415 milyon lira iyileştirme yapıldığını, SGK'nin malzemeler için ödeyeceği paraların miktarının artırıldığını belirten Selçuk, bu tıbbi malzemelerin fiyatında %10 ila %350 arasında değişen oranlarda artış sağlanarak iyileştirme yapıldığını kaydetti. Kalp nakli, epilepsi, skolyoz, kalp pili ve kalp kapakları gibi alanlarda kullanılan bin 601 tıbbi malzemeye de %5 ila %130 arasında değişen oranlarda iyileştirme yapıldı ve geri ödeme bu cihazlarda 316 milyon lira arttı.

Türkiye İMSAD'ın hazırladığı Ağustos ayı raporunda 2019 yılının ilk yarısında inşaat malzemeleri üretiminde %20'lik daralma yaşandığı, ihracattaki güçlenmenin üretim kaybını telafi etmekte yeterli olmadığı vurgulandı. İMSAD'ın derlediği endekslerde yeni alınan iş hacmine ilişkin göstergede dipten dönüşün gerçekleştiği görülüyor. Ancak alınan yeni iş siparişleri seviyesinin halen çok düşük olduğu ve bu seviyenin inşaat sektöründe önümüzdeki çeyrek dönemlerde de daralma olacağına işaret ettiği belirtilmekte.

Proje bazlı teşvik sistemine dâhil olacak projeler belirlendi. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, proje bazlı teşvikten yararlanan yatırımlar arasında; Adana'da Ceyhan Polipropilen A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek 8,23 milyar lira sabit yatırım tutarlı polipropilen üretim tesisi, Ankara'da Kalyon Güneş Teknolojileri A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek 1,99 milyar lira sabit yatırım tutarlı güneş paneli üretim tesisi, Ankara'da Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek 1,43 milyar TL sabit yatırım tutarı rüzgâr tüneli tesisi bulunuyor. Teşvikten yararlanacak projeler arasında ayrıca Asil Çelik A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek toplam sabit yatırım tutarı 852 milyon TL olan çelik ürünleri üretimi tesisi ile Baykar Makina Sanayi A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek 600 milyon lira sabit yatırım tutarlı insansız hava aracı (İHA) ve sistemleri üretim tesisi bulunuyor.

Türkiye'deki ABD'li şirketler 100 milyar dolarlık ortak ticaret hedefi için yol haritasını sundu. ABD Ticaret Bakanı Wilbur Ross'un 6 Eylül'de başlayacak Türkiye ziyareti öncesi iki ülke arasında 100 milyar dolarlık ticaret hedefi için beklentiler masaya yatırıldı. Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) ve Amerikan Şirketler Derneği (AmCham Turkey/ABFT) üyesi şirketlerin temsilcileri Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay ve Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi temsilcilerinin katılımıyla 'ABD-Türkiye Yatırım ve Ticaret İlişkileri İstişare Toplantısı'nda görüşlerini paylaştılar. ABD merkezli Türkiye'de yatırımı bulunan şirketlerin başlıca beklentileri; Türkiye'deki yatırım fırsatları hakkında farkındalık yaratmak için İstanbul'da küresel yöneticilerin katılımıyla Türkiye Yatırım Konferansı yapılması, eyalet ticaret odalarıyla temaslar düzenlenmesi, iki ülke arasında Tercihli Ticaret Anlaşması ya da Serbest Ticaret Anlaşması imzalanması, Amerika ile Türkiye arasında olan geçerli çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasının gözden geçirilerek revize edilmesi, Türk Start-up ve KOBİ'lerinin Amerikan şirketlerinin satış

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

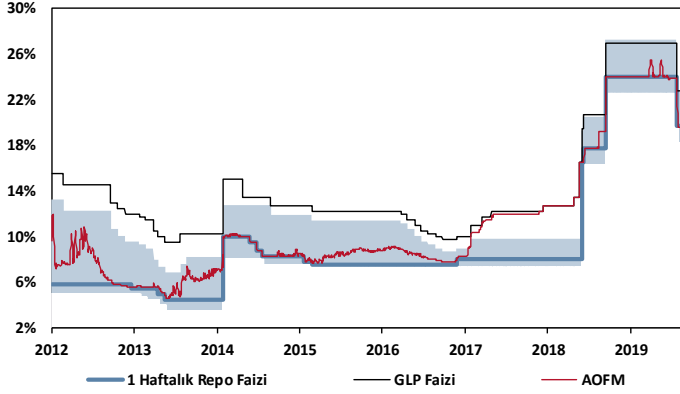
kanallarına entegre olması için çalışmalar yapılarak küresel tedarik zincirindeki yerlerinin güçlendirilmesi, tüm yasal ve yönetsel düzenlemelerin kamu-özel sektör istişare mekanizması ile uygulamaya alınması ve öngörülebilirliğin sağlanması olarak sıralanıyor.

Rusya merkezli Birleşik Tahıl Şirketi, Türkiye'ye Rus rublesi üzerinden tahıl temin edecek. Şirketten yapılan açıklamada, şirkete bağlı Grain Export SA'nın Türkiye'ye 60 bin ton tahıl teminine yönelik ihaleyi kazandığı belirtildi. İhale sonucunda Rus tahılının 10-27 Eylül tarihleri arasında Mersin limanına teslim edileceğinin kaydedildiği açıklamada, ödeme için ulusal para biriminin seçilmesi sayesinde ekonomik esneklik kazanıldığı ve kur risklerinin azaltıldığı ifade edildi.

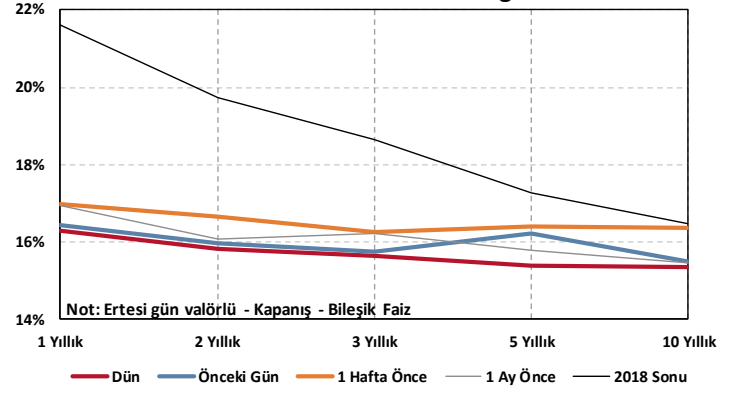
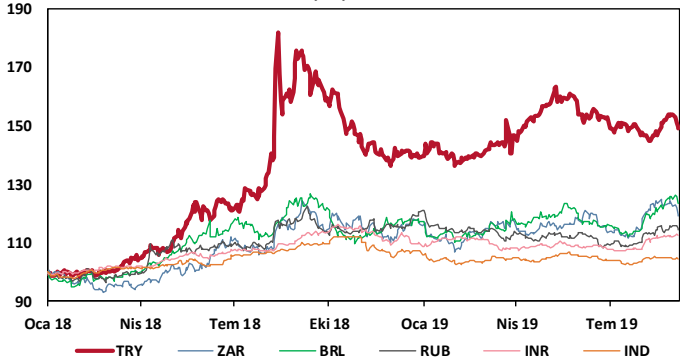
Türkiye, yılın ilk yarısında 572,5 milyon dolarlık seramik mamulleri ihracatı yaptı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden derlenen bilgilere göre, Türkiye'nin seramik ihracatı bu yılın ilk 6 ayında geçen yılın aynı dönemine göre %5 artarak 572 milyon 462 bin dolara ulaştı. Yılın ilk yarısında en fazla ihracat yapılan ülke 76 milyon 678 bin dolar ile Almanya oldu. Bu rakam, toplam seramik mamulleri ihracatının %13'ünü oluşturdu. İhracatta Almanya'yı 51 milyon 67 bin dolarla Birleşik Krallık ve 41 milyon 999 bin dolarla ABD izledi. Yılın ilk yarısında seramik mamulleri ithalatı ise %21 azalışla 151 milyon 384 bin dolara geriledi. Türkiye'nin seramik mamulleri ithalatı yaptığı ülkeler arasında ilk sırayı 65 milyon dolarla Çin aldı.

Mini Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) ihaleleri 2019 yılı son çeyreğinde yapılacak. Uluslararası Güneş Enerjisi Topluluğu Türkiye Bölümü Yönetim Kurulu Başkanı Kutay Kaleli, Güneş Enerjisi Sanayicileri ve Endüstrisi Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Halil Demirdağ ve Güneş Enerjisi Yatırımcıları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Cem Özkök, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'i makamında ziyaret etti. Ziyaret kapsamında 35-40 ilde, kapasiteleri 10 ila 50 megavat arasında değişecek kurulumlar için mini YEKA ihalelerinin, 2019 yılının son çeyreğinde yapılacağı belirtildi.

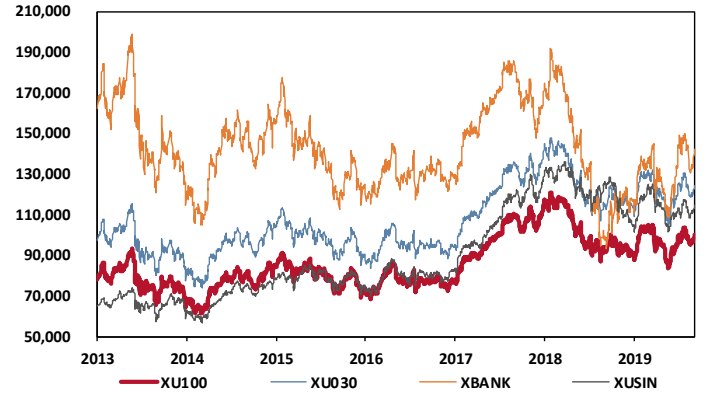
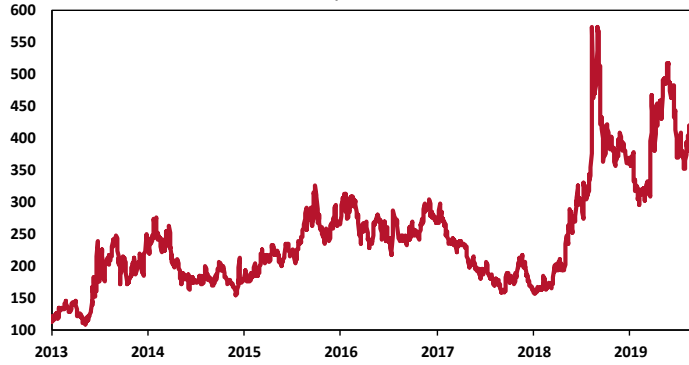
TCMB Faiz Koridoru

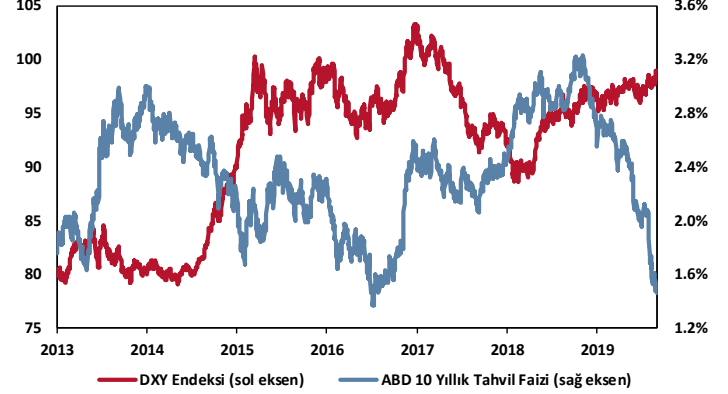
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

USD / GOÜ Para Birimleri
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

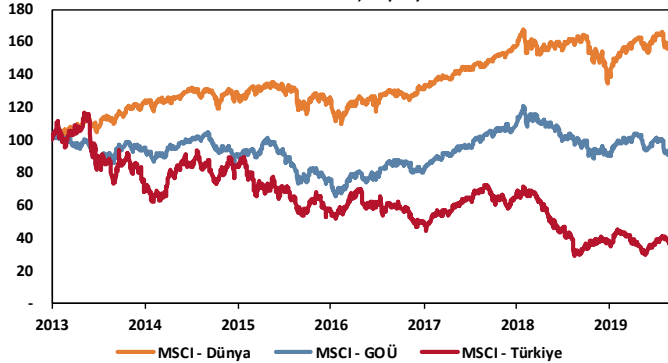
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

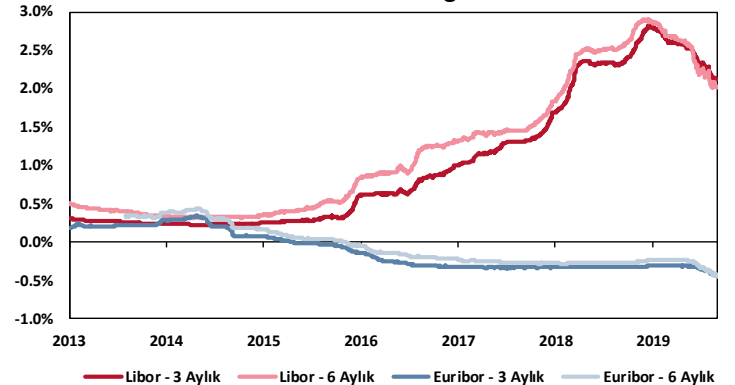

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 01/01/2013 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2019 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr